

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Pomoc Prawna](#) > [Sweden](#)

Pomoc prawna

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie są koszty postępowania sądowego i kto je zazwyczaj ponosi?

W Szwecji postępowania sądowe prowadzi się nieodpłatnie. Pobiera się jedynie opłatę za wniesienie pozwu, która obecnie wynosi 2 800 koron szwedzkich. Jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza połowy kwoty bazowej, opłata za wniesienie pozwu wynosi 900 koron szwedzkich.

Kwota bazowa stanowi odzwierciedlenie aktualnej sytuacji cenowej, zgodnie z przepisami [kodeksu zabezpieczenia społecznego \(2010:110\) \(Socialförsäkringsbalk\)](#). Ustala się ją na cały rok kalendarzowy w oparciu o zmiany wskaźnika cen konsumpcyjnych. Informacje o kwocie bazowej na dany rok można znaleźć na stronie internetowej szwedzkiego urzędu statystycznego (*Statistiska Centralbyrån*): [kwota bazowa](#).

Jeżeli przyznano pomoc prawną, opłatę za rejestrację pokrywa państwo.

2 Na czym polega pomoc prawna?

W sprawach cywilnych dostępne są następujące rodzaje pomocy w kwestiach prawnych:

- porada prawna,
- pomoc prawna.

Oba rodzaje pomocy uregulowano w [ustawie o pomocy prawnej \(1996:1619\) \(rättshjälpslagen\)](#).

3 Jakie wymogi należy spełnić, aby otrzymać pomoc prawną?

Porady prawne

Poradę prawną może uzyskać każdy podmiot – osoba fizyczna, stowarzyszenie, przedsiębiorstwo itd. – w każdej kwestii prawnej.

Porad prawnych udzielają adwokaci, aplikanci oraz kancelarie prawne. Konsultacja może trwać maksymalnie dwie godziny i może być podzielona na kilka spotkań. Opłata za poradę odpowiada uzgodnionej standardowej stawce godzinowej. Wysokość tej stawki na dany rok można znaleźć na stronie internetowej szwedzkich sądów: [standardowe stawki godzinowe i opłaty](#). Opłatę można zmniejszyć o połowę, jeżeli osoba korzystająca z porady nie dysponuje wystarczającymi środkami. Dzieci zwykle nie muszą płacić za otrzymane porady. W razie zmniejszenia opłaty adwokat lub aplikant, który udzielał porad, otrzymuje pozostałą kwotę od Skarbu Państwa.

Pomoc prawna

Pomoc prawna przysługuje wyłącznie osobom fizycznym, a więc nie przyznaje się jej przedsiębiorstwom, stowarzyszeniom itd. W określonych sytuacjach pomoc prawną można przyznać również w odniesieniu do masy spadkowej. Obywatele państw członkowskich UE mają takie same prawa do pomocy prawnej jak obywatele szwedzcy.

Pomoc prawną można uzyskać w większości spraw (zob. odpowiedź na pytanie 4).

Uzyskanie pomocy prawnej zależy od spełnienia następujących przesłanek:

1. wnioskodawca uzyskał poradę prawną w wymiarze co najmniej jednej godziny;
2. jego dochód nie przekracza określonego progu finansowego, który obecnie wynosi 260 000 koron szwedzkich. Przy obliczaniu dochodu uwzględnia się pełną sytuację finansową wnioskodawcy – przykładowo bierze się pod uwagę koszty utrzymania dziecka, majątek i zadłużenie;
3. wnioskodawca faktycznie potrzebuje porady i pomocy prawnej oraz nie ma innej możliwości zaspokojenia tej potrzeby;
4. pokrycie kosztów przez Skarb Państwa uznano za zasadne w świetle charakteru i znaczenia danej sprawy, wartości przedmiotu sporu oraz pozostałych okoliczności;
5. jeżeli wnioskodawca ma – lub powinien mieć – ubezpieczenie ochrony prawnej, musi z niego skorzystać w pierwszej kolejności.

Zob. poradnik w wersji elektronicznej:

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp>.

Dostępny jest również poradnik umożliwiający ustalenie, czy jest się uprawnionym do pomocy prawnej na podstawie sytuacji finansowej. Zob.:

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/>.

4 Czy pomoc prawna przysługuje we wszystkich rodzajach postępowań?

Porady prawne

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 3 powyżej, porady prawne można uzyskać we wszystkich kwestiach prawnych.

Przykładowo można uzyskać informacje i porady na temat:

- przepisów dotyczących małżeństwa i innych rodzajów wspólnego pożycia,
- przepisów dotyczących rozwodu,
- świadczeń alimentacyjnych,
- testamentów i spadków,
- transakcji zakupu i umów.

Pomoc prawna

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 3 powyżej, pomoc prawną można uzyskać w większości spraw, ale istnieją pewne wyjątki. Przykładowo pomoc prawna nie przysługuje w sprawach, w których konieczne jest wyznaczenie obrońcy lub pełnomocnika z urzędu. W niektórych sprawach ofierze przestępstwa wyznacza się „pełnomocnika osoby pokrzywdzonej” (*målsägandebitråde*), zob. [ustawa o pełnomocnikach osób pokrzywdzonych \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#). Ofiara nie musi pokrywać kosztów takiego zastępstwa. Do obowiązków takiego pełnomocnika należy wspieranie ofiary w dochodzeniu roszczeń z tytułu szkód wynikających z przestępstwa, np. w dochodzeniu odszkodowania/zadośćuczynienia. Osoba, której wyznaczono takiego pełnomocnika, nie może skorzystać z pomocy prawnej.

W niektórych przypadkach pomoc prawną przyznaje się po spełnieniu szczególnych warunków, m.in. w przypadku spraw, które muszą zostać rozpoznane za granicą, lub w przypadku spraw, w których wartość przedmiotu sporu z pewnością nie przekroczy połowy [kwoty bazowej](#).

5 Czy istnieje odrębna procedura odnosząca się do sytuacji wyjątkowych?

Nie ma szczególnych przepisów obowiązujących w sprawach, które wymagają niezwłocznego rozpatrzenia wniosku o pomoc prawną. Ogólne przepisy prawa procesowego wymagają jednak, aby każde postępowanie przeprowadzano jak najszybciej.

6 Gdzie można uzyskać formularz wniosku o pomoc prawną?

Szwedzki Krajowy Urząd Sądownictwa (*Domstolsverket*) opracował prosty [formularz wniosku](#) wraz z instrukcjami, jak należy go wypełnić. Formularz ten można otrzymać w sądzie oraz od Rady Pomocy Prawnej (*Rättshjälpsmyndigheten*).

7 Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o pomoc prawną?

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 6, Krajowy Urząd Sądownictwa opublikował m.in. prosty [formularz wniosku](#) wraz z instrukcjami, jak należy go wypełnić. Dodatkowe informacje można uzyskać w [Krajowym Urzędzie Sądownictwa](#).

We wniosku o pomoc prawną należy wskazać m.in. kwestie prawne, których dotyczy wniosek, ewentualną konieczność rozpoznania sprawy za granicą, a także – czy wnioskodawca uzyskał już poradę w danej sprawie, czy posiada obejmujące ją ubezpieczenie ochrony prawnej, jaka jest sytuacja finansowa wnioskodawcy oraz przedstawić pozostałe istotne okoliczności.

Załączniki nie są obowiązkowe. Wnioskodawca może jednak załączyć wszelkie dostępne mu dokumenty, aby potwierdzić przedstawione informacje.

8 Gdzie należy złożyć wniosek o pomoc prawną?

Wniosek o pomoc prawną przesyła się do sądu lub organu właściwego do jego rozpatrzenia.

Jeżeli wniosek o pomoc prawną dotyczy postępowania zawisłego przed sądem, wniosek ten rozpatruje sąd. W innych przypadkach wniosek rozpatruje [Rada Pomocy Prawnej](#) (*Rättshjälpsmyndigheten*).

9 W jaki sposób można się dowiedzieć o zakwalifikowaniu do uzyskania pomocy prawnej?

Rada Pomocy Prawnej lub sąd rozpatrujący wniosek o pomoc prawną zawiadamiają wnioskodawcę na piśmie o podjętej decyzji/wydanym postanowieniu.

10 Co należy zrobić w razie zakwalifikowania się do uzyskania pomocy prawnej?

W razie przyznania pomocy prawnej wyznacza się równocześnie pełnomocnika świadczącego tę pomoc (*rättshjälpsbiträde*), do którego można się zwrócić o dodatkowe informacje.

11 Kto wybiera adwokata lub radcę prawnego dla osoby, której przyznano pomoc prawną?

Pełnomocnikiem świadczącym pomoc prawną może zostać adwokat, aplikant lub dowolna inna odpowiednia osoba. Jeżeli wnioskodawca sam wskazał odpowiednią osobę, osoba ta musi zostać wyznaczona jako pełnomocnik, o ile nie doprowadzi to do istotnego wzrostu kosztów i jeżeli nie ma żadnych szczególnych powodów, które uzasadniałyby jej niewyznaczenie.

12 Czy pomoc prawna obejmuje wszystkie koszty postępowania?

W razie przyznania pomocy prawnej państwo pokrywa następujące koszty:

1. honorarium pełnomocnika w maksymalnym wymiarze 100 godzin pracy, chyba że sąd postanowi inaczej;
2. zasadne koszty przeprowadzania dowodów przez sądy powszechne lub Sąd Pracy (*Arbetsdomstolen*);
3. koszty czynności przygotowawczych poniesione z uzasadnionych przyczyn w celu ochrony praw wnioskodawcy do kwoty 10 000 koron szwedzkich (około 942 euro);

4. koszty mediacji na podstawie rozdziału 42 § 17 [kodeksu postępowania sądowego \(rättegångsbalken\)](#);
5. opłaty za wniesienie i doręczenie pozwu/odpowiedzi na pozew oraz opłaty za czynności egzekucyjne.

Wnioskodawca pokrywa natomiast wszelkie koszty, których nie obejmuje pomoc prawna. Jeżeli wnioskodawca wygra sprawę, może dochodzić zwrotu tych kosztów od strony przeciwnej.

Wnioskodawca, który otrzymał pomoc prawną, wnosi wkład w koszty poprzez uiszczenie opłaty za pomoc prawną, obejmującą część kosztów usług pełnomocnika. Opłatę tę ustala się na podstawie jednej z sześciu stawek, w zależności od dochodów wnioskodawcy. Stawki te stanowią określone przedziały dochodów wyrażonych w koronach szwedzkich. Stawki procentowe w poszczególnych przedziałach wynoszą od 2% do 40%. Przedział dochodów mający zastosowanie i – w rezultacie – odpowiednią stawkę opłaty ustala się na podstawie środków finansowych wnioskodawcy. Wartość środków finansowych wnioskodawcy oblicza się z kolei w oparciu o jego roczne dochody, liczbę osób pozostających na jego utrzymaniu oraz jego majątek. Wnioskodawca wnosi opłatę za pomoc prawną na rzecz pełnomocnika w miarę pojawiania się kosztów.

13 Kto ponosi pozostałe koszty w razie zakwalifikowania się do uzyskania częściowej pomocy prawnej?

Osoba, której przyznano pomoc prawną, ma prawo do wszelkich świadczeń w ramach szwedzkiego systemu pomocy prawnej (zob. odpowiedź na pytanie 12 powyżej). Nie można zatem otrzymać pomocy prawnej wyłącznie w odniesieniu do określonego elementu sprawy.

Oprócz systemu pomocy prawnej istnieje jednak także możliwość uzyskania pomocy finansowej w postaci zwrotu niektórych kosztów postępowania, tj. kosztów podróży do sądu i kosztów związanych z wezwaniem do stawienia się przed sądem w charakterze świadka. Strona postępowania wezwana do stawienia się na rozprawie może zatem ubiegać się o uznanie za zasadne zwrotu kosztów podróży i pobytu od Skarbu Państwa (zob. rozdział 11 § 6 [kodeksu postępowania sądowego](#)). Jeżeli taki zwrot okaże się zasadny w świetle sytuacji finansowej wnioskodawcy, Skarb Państwa może również dokonać zwrotu niezbędnych kosztów podróży i pobytu oraz kosztów z tytułu utraconego czasu świadka (zob. rozdział 36 § 24 [kodeksu postępowania sądowego](#)). Osoby prawne nie mogą ubiegać się o zwrot kosztów podróży i pobytu w związku ze stawieniem się przed sądem.

14 Czy pomoc prawna obejmuje również koszty odwołań?

Tak, ale koszty usług pełnomocnika pokrywa się wyłącznie w wymiarze 100 godzin pracy. Jeżeli w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji wykorzystano wszystkie te 100 godzin, pomoc prawna nie będzie obejmować usług pełnomocnika w postępowaniu przed sądem wyższej instancji.

15 Czy pomoc prawna może zostać cofnięta przed zakończeniem postępowania (lub nawet odwołana po zakończeniu postępowania)?

Pomoc prawna ustaje automatycznie w chwili uznania przedmiotowej sprawy za zakończoną. Zasadniczo pomoc prawna ustaje również wtedy, gdy wnioskodawca wykorzystał wszystkie 100 godzin pracy pełnomocnika. Sąd może jednak postanowić o dalszym świadczeniu pomocy prawnej.

W niektórych przypadkach pomoc prawną przestaje się świadczyć wcześniej. Ma to miejsce np. wtedy, gdy wnioskodawca nie uiszcza opłaty za pomoc prawną lub gdy okaże się, że przekazał on nieprawdziwe informacje, a pomoc prawna nie zostałaby przyznana, gdyby wnioskodawca przekazał prawdziwe informacje. Pomoc prawną przestaje się świadczyć przed zakończeniem postępowania również wtedy, gdy pełnomocnik przepracował 100 godzin na rzecz wnioskodawcy, a sąd nie postanowił o dalszym świadczeniu pomocy prawnej.

16 Czy można zaskarżyć odmowę udzielenia pomocy prawnej?

Tak. Wnioskodawca ma prawo zaskarżyć decyzję lub złożyć zażalenie na postanowienie o odmowie przyznania pomocy prawnej. Jeżeli postanowienie takie wydał sąd, zażalenie składa się na tych samych zasadach co w przypadku innych postanowień. Jeżeli sąd pisemnie zawiadamia wnioskodawcę o swoim postanowieniu, poucza go również, jak złożyć zażalenie na postanowienie. Jeżeli decyzję o odmowie przyznania pomocy prawnej wydała Rada Pomocy Prawnej, stosowną skargę należy złożyć do [Rady Pomocy Prawnej \(Rättshjälpsnämnden\)](#).

17 Czy złożenie wniosku o pomoc prawną powoduje zawieszenie biegu terminu przedawnienia?

Złożenie wniosku o pomoc prawną nie wydłuża terminu przedawnienia.

Dalsze informacje

Dodatkowe informacje na temat szwedzkiego systemu pomocy prawnej oraz formularz wniosku można uzyskać w Krajowym Urzędzie Sądownictwa pod adresem:

Domstolsverket

SE-551 81 JÖNKÖPING, Szwecja,

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/>,

tel.: +46 36 15 53 00.

■ Ostatnia aktualizacja: 21/08/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.